

Så tryggar ni era ensamarbetare.

Arbetsmiljö är av naturliga skäl en av de viktigaste frågorna vi har inom Svenskt arbetsliv. Lyckligtvis har vi sedan länge strikta regler rörande arbetstagares säkerhet och hälsa. Att efterleva dem kan dock vara besvärligt och kostsamt om inte åtgärderna införs på ett smart sätt.

Enligt arbetsmiljölagstiftningen innebär ensamarbete sådant arbete som innebär fysisk eller social isolering. Med social isolering menas arbete bland människor men där hjälp inte är en självklarhet vid en nödsituation. Genom en sådan formulering omfattas alla från kassörskan på bensinstationen och elektrikern, till väktaren och/eller vissa maskinoperatörer inom industrin. Listan kan göras lång.

Utöver att arbetstagaren skall delges tillräcklig kunskap för att genomföra arbetsuppgifterna på ett säkert sätt skall denne också kunna garanteras snabb hjälp vid en krissituation. Detta kan uppfyllas genom att fler närvarar under arbetet eller genom teknisk utrustning. Med all teknik som finns tillgänglig i vår vardag behöver man inte heller söka länge efter alternativ. De är dock av varierande slag och säkerhetsnivå.

Mobiltelefon

Till Android och iOS finns flera "appar" med syftet att säkra ensamarbetare. De fungerar oftast genom att aktivera en timer som representerar exempelvis arbetsmomentets förväntade sluttid. Om timern inte avaktiveras manuellt innan tiden går ut så triggas ett händelseförlopp, då appen automatiskt ringer upp eller skickar sms till ett förinställt nummer. Vissa varianter kan också "bifoga" den nödställdes position eller särskild medicinsk information till mottagaren.

Nästan alla bär på en telefon idag men även om det finns robusta modeller på marknaden så är de flesta ändå relativt ömtåliga vilket kan ställa till stora problem i nödsituationer. Dessutom kräver de alltid mobiltäckning för att fungera, något som kan innebära bekymmer på vissa platser, särskilt inomhus.

Personlarm

Bärbara personlarm är enheter framtagna just för att skicka nödlarm. De finns i mängder av olika robusta utföranden beroende på behov. Enkla varianter som "enbart" sänder nödlarm eller avancerade enheter som bifogar positioneringsinformation och öppnar samtalsmöjligheter. Gemensamt är att de skickar larmmeddelanden till en larmmottagare som (oftast) vidarebefordrar det till en larmcentral som SOS eller ett vaktbolag.

Vissa enheter har flera olika funktioner för att trigga larm, exempelvis om användaren ramlar eller blir stilla under en längre period. Utöver satellitpositionering finns möjlighet att bygga lösningar för inomhuspositionering som kan utnyttjas vid nödlarm. Personlarmen finns också i flera specialutföranden för att kunna användas i olika miljöer som exempelvis potentiellt explosiva miljöer (Ex).

Kommunikationsradio

Komradio utgör ur detta perspektiv något av det bästa ur två världar. Med robusta enheter som hanterar vardagskommunikationen och samtidigt besitter alla säkerhetsfunktioner som ett personlarm.

Med kommunikationsradio kan larm skickas direkt mellan handenheter, helt utan inblandning av ett nät. Normalt är de dock anslutna till ett "privat" system, vilket medför att den tillgänglighet, täckning och redundans som är nödvändig alltid kan uppnås.

Precis som för personlarmen så erbjuder komradio flera olika funktioner för att initiera nödlarm. Det samma gäller möjligheten att komplettera med positioneringsinformation, både inom- och utomhus.

Med en modern radio kan dessutom olika sensorer som exempelvis gassensorer eller pulsmätare anslutas för att ge ytterligare en nivå av skydd. Detta blir särskilt användbart om man kompletterar radiosystemet med en lokal övervakningscentral då man får möjlighet att i real-tid övervaka såväl hälsostatus på medarbetare som status på andra resurser.

Översikt

	Mobiltelefon	Personlarm	Komradio
Robusta enheter	○	●	●
Specialenheter för olika miljöer	○	●	●
Larmknapp		●	●
Programmerbara larmförfaranden	○	●	●
Abonnemangsfri			●
Kommunikation utan nätverkstäckning			●
Eget skräddarsytt nätverk / system			●
Kan hantera vardagskommunikation	●		●
Anpassad redundans/tillgänglighet			●
Satellitpositioneringstöd	●	●	●
Inomhuspositioneringsstöd		●	●
Man-Down (Fallarm)		●	●
Lone Worker (aktiv statusbekräftelse)		●	●
Remote Monitor (Fjärrövervakning)			●
Hot Mic (öppen mikrofon)		●	●
Stöd för externa sensorer			●

Säkerhetslexikon

Fysisk isolering

Arbete på geografisk särställd plats där hjälp inte finns vid nödsituation.

Social isolering

Arbete bland människor men där hjälp inte är en självklarhet vid en nödsituation.

Nödlarm

Meddelande som skickas till en eller flera mottagare för att uppmärksamma dessa om pågående nödsituation. Kan också initiera ett helt händelseförlopp.

Larmknapp

Särskild hårdvaruknapp på en enhet som triggar ett nödlarm.

Larmväg

Avser den teknik som används för att överföra larmet från avsändare till mottagare.

Larmförfarande

Avser det händelseförlopp som initieras när ett nödlarm aktiveras.

Man-Down

Funktion som initierar ett nödlarm om enheten förblir orörlig i en viss vinkel under en förbestämd tidsperiod.

Lone Worker

Funktion som med jämna mellanrum tvingar användaren att manuellt förhindra att nödlarm initieras.

Remote Monitor

Funktion som tillåter exempelvis en arbetsledare att på distans aktivera mikrofonen på en radio för att lyssna på en situation.

Hot Mic

Öppnar upp mikrofonen för samtalsmöjligheter på sändande enhet i samband med att ett nödlarm skickas.

Sensorer

Omgivningssensorer som gassensorer, pulsmätare och geigermätare som aktivt ökar säkerheten i utsatta miljöer.

ATEX

I vissa explosiva miljöer krävs att den tekniska utrustningen är godkänd för användningsområdet (Ex).

Satellitpositionering

Positionering med hjälp av integrerad satellitmottagare (GPS/Glonass/Beidou/Galileo).

Inomhuspositionering

Genom att sätta upp ett nät av s.k. Bluetooth-fyrrar (bl.a.) kan man positionera en Blåtandsaktiverad enhet inomhus.